

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

for

Fiven Norge AS Lillesand

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16, og endret i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 30.05.2003 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 16.

Tillatelsen gjelder fra d.d. og erstatter tidligere tillatelse av 20.05.1996 med endringer.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Miljødirektoratet endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Miljødirektoratet en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Miljødirektoratet kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Fiven Norge AS Lillesand
Beliggenhet/gateadresse	Lillesand
Postadresse	Postboks 113 Norheim, 4791 Lillesand
Kommune og fylke	Lillesand, Agder
Org. nummer (bedrift)	914810574
Gårds- og bruksnummer	Gårdsnr. 30, bruksnr. 30
NACE-kode og bransje	24.131, Produksjon av karbider
Kategori for virksomheten ¹	4.2.e

Miljødirektoratets referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2007.0373.T	A33070

Tillatelse gitt: 26.1.2007	Endringsnummer: 10	Sist endret: xx. xx 2020
Ragnhild Orvik seksjonsleder	Bente Rikheim sjefsingeniør	

¹ Jf. Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av silisiumkarbid (SiC). Tillatelsen er basert på en årlig produksjon av 24 000 tonn SiC. Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

Tillatelsen gjelder også eget deponi for avfall som er omfattet av pkt. 9.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Overholdelse av grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene, skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i søknaden medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4. Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Miljødirektoratet om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.4.

2.5. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

3.0 Utslipp til vann

Utslippskomponent	Kilde	Utslippsgrenser [kg/døgn]	
		Månedsmiddel	Årsmiddel
Suspendert stoff	Vasking og kjemisk behandling av silisiumkarbid	84	60

3.1. Utslipssted for prosessavløp

Bedriften skal iht avtale med kommunen føre sitt prosessavløp inn på kommunalt nett med utslipp i Lillesandsfjorden.

Bedriften kan gjenbruke inntil 50 000 m³ prosessvann fra Mammuttank per år til kjøling av ovner i ovnshuset. Det skal til enhver tid ikke tilføres mer prosessvann til ovnshuset enn det som er nødvendig for tilstrekkelig kjøling av ovnene. Vannet som gjenbrukes skal være renset for partikler og renheten skal kontrolleres før gjenbruk. Bedriften skal etablere akseptkriterier for vann som gjenbrukes som kjølevann i ovnshuset.

Ved driftsavbrudd i renseanlegget kan bedriften lede prosessavløpsvannet til grop med filtrering til sandgrunn. Massene i gropa skal fjernes minst en gang pr. år.

Spylevann fra senterpipene skal samles opp. Fra 1. august 2016 skal også spylevann fra kantpipene samles opp. Oppsamlet spylevann skal ikke føres inn i ovnshuset.

(Endret 8. januar 2016 og 15. mai 2018)

3.2. Kjølevann

Vann som kun blir benyttet til kjøling uten å bli forurenset kan ledes til resipient på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og ikke medfører temperaturendringer av betydning i resipienten.

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

3.3. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.4. Sanitæravløpsvann

Bedriften må sørge for å innhente særskilt tillatelse til eventuelt utslipp av sanitæravløpsvann der dette er påkrevd etter forurensningsforskriften³. Ved tilknytning til offentlig avløpsnett fastsetter den ansvarlige for nettet nærmere krav.

3.5. Oljeholdig avløpsvann fra verksteder o.l.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende og i henhold til forurensningsforskriften⁴.

3.6. Mudring

Dersom det på grunn av sedimentering i forbindelse med bedriftens utslipp skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal det innhentes nødvendig tillatelse fra forurensningsmyndigheten. Slik mudring må bekostes av bedriften.

4. Utslipp til luft

4.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsgrenser gjelder:

Utslipps-komponent	Utslipps- kilde	Utslippsgrenser			Gjelder fra
		Kons.- grense	Langtids- grense	Midlingstid	
Samlet utslipp	SO ₂ *		Maks 2,0 % svovel i koksen	år	26.1.2007
	Støv	25 mg/Nm ³		time	26.1.2007
	PAH (USEPA16)		110 tonn/år	år	26.1.2007
			1 500 kg/år	år	1.1.2020
			1 300 kg/år	år	1.1.2021
	Benzo(a)pyren		570 kg/år	år	1.1.2022
			10 kg/år	år	1.1.2020
	Kvikksølv, Hg		9 kg/år	år	1.1.2021
			1,5 kg/år	år	26.1.2007
	Krom, Cr		110 kg/år	år	26.1.2007
Kopper, Cu		110 kg/år	år	26.1.2007	
Bly, Pb		150 kg/år	år	26.1.2007	

³ Forurensningsforskriften kapittel 16 om utslipp fra mindre avløpsanlegg

⁴ Forurensningsforskriften kapittel 13 om utslipp av oljeholdig avløpsvann og om bruk og merking av vaske- og avfettingsmidler

* Grenseverdien for svovelinnholdet i koksen gjelder som gjennomsnittverdi. Dette innebærer at koksblendingen som benyttes i prosessen aldri skal ha en snittverdi for svovelinnhold som er høyere enn grenseverdien. Grensen tas opp til vurdering når resultatene fra undersøkelsen om lokal luftkvalitet foreligger. Grensen tilsvarer et utslipp på ca. 1180 tonn SO₂-ekvivalenter per år.

PAH er regulert som totalutslippet av partikulært- og frifase-PAH

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

(endret 14. juni 2016, 2. mars 2018 og xx.xx 2020)

4.2. Krav til utslippspunkter

Avgasser fra eksisterende anlegg/prosessenheter tillates ledet ut gjennom eksisterende utslippssystem med de utslippspunkter/-høyder som er oppgitt i søknaden.

Ved etablering av nye utslippspunkter, skal utslippshøyder bestemmes av beregninger basert på tillatt utslippsmengde, eksisterende bakgrunnskonsentrasjon og de ugunstigste spredningsforhold som kan forekomme, slik at konsentrasjonen av støv og SO₂ ved bakkenivå eller ved eventuelle nærliggende luftinntak ikke overskrider lovlige konsentrasjoner i henhold til forurensningsforskriften. Det skal brukes kompetent ekstern bistand til beregningene. Prøvetakingspunkter skal etableres på steder som gjør det mulig å ta prøver av utslippene i henhold til aktuelle standarder.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven.

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁵

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁶ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) L _{pAekv12h}	Kveld (kl. 19-23) L _{pAekv4h}	Natt (kl. 23-07) L _{pAekv8h}	Søn- /helligdager (kl. 07-23) L _{pAeq16h}	Natt (kl. 23-07) L _{A1}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Energistyringssystemet skal inngå i bedriftens internkontroll, jf pkt. 2.5.

Energistyringssystemet skal være etablert innen 01.07.2007.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Det skal også legges til rette for at overskuddsenergi fra bedriften skal kunne

⁵ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁶ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

utnytted eksternt med mindre bedriften kan godtgjøre at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig. Tilsvarende gjelder for utnyttelse av eventuell overskuddsenergi fra andre virksomheter der dette er aktuelt.

9. Avfall

9.1 Generelt

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller - for brennbart avfall - søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Oppsamlet spylevann fra elektrofilteret skal behandles som avfall. Bedriften har ikke tillatelse til forbrenning av avfall.

(Endret 8. januar 2016)

9.2. Krav til deponi Skorrobekken 2

9.2.1. Kategori

Deponiet er klassifisert i kategori 2, deponi for ordinært avfall, i henhold til avfallsforskriften. Det tillates benyttet for ovnsrester SiC-betong, remix, ildfaste materialer, elektroderester og avvannet SiC-slam fra bedriftens egen virksomhet på stedet.

Det er ikke tillatt å deponere avfall fra elektrofilteret på deponiet.

(Endret 8. januar 2016)

9.2.2. Krav som gjelder for driftsfasen

Følgende typer og mengder avfall tillates deponert:

- Totalmasse av de ulike komponentene: 1000 tonn/år.

For år 2016 er det tillatt å deponere inntil 2 000 tonn avfall. Samlet mengde avfall som deponeres for 2016 og 2017 skal ikke overstige 2 000 tonn avfall. *(endret 27. oktober 2016)*

Det skal være etablert prosedyrer og rutiner for drift, vedlikehold, tilsyn og overvåking av deponiet i driftsfasen i samsvar med kravene i avfallsforskriften.

Typer og mengder deponert avfall skal registreres ved mottak, jf avfallsforskriftens § 9-12. Dette, samt relevante overvåkingsdata, skal rapporteres til Miljødirektoratet i forbindelse med den årlige egenrapporteringen med frist 1. mars, jf § 9-13 i avfallsforskriften. Alt avfall som deponeres skal registreres, loggføres og veies før deponering.

Sigevannet skal overvåkes i tråd med de krav som stilles i avfallsforskriften, jf § 9-14 og vedlegg III i avfallsforskriften. Plan for drift og overvåking i driftsfasen skal foruten overvåkingsrutiner inneholde rutiner for registrering av avfall og rutiner for deponering for å påse at alt avfall registreres, loggføres, og veies før deponering. Denne planen skal sendes Miljødirektoratet innen 01.01.2008. Bedriften skal forhindre i størst mulig grad at vann trenger inn i deponiet. Det skal anlegges tett toppdekke på deponiet fortløpende i takt med at deler av deponiet avsluttes for å hindre regnvann i å trenge inn. Overvann og tilsig fra deponiet oppstrøms må forhindres fra å trenge inn i deponiet.

Deponiet skal være sikret mot adgang for uvedkommende.

Brenning av avfall på deponiområdet er ikke tillatt.

9.2.3. Avslutning og etterdrift

Deponiet skal være avsluttet innen 1. januar 2018.

Avslutning og etterdrift av deponiet skal gjennomføres som beskrevet i avslutningsplanen av 3. april 2017, samt eventuelle andre krav som fastsettes av forurensningsmyndigheten.

Topptettingen i deponiet skal bestå av følgende lag listet ovenfra og ned, med tykkelser angitt som minimumtykkelser:

- Ren jord og sand: > 0,4 meter
- Drenerende masser, sand: > 0,1 meter
- Bentonittmembran med hydraulisk konduktivitet på under $1 \cdot 10^{-9}$ m/s.
- Beskyttelseslag/utjevningsslag av sand.

Summen av lagtykkelsene på drenslag og jord/sand skal være slik at frostinntrengning ikke skjer i impermeable lag.

Det skal etableres en egnet overflate på deponiet med hensyn til fall slik at vannansamling på deponioverflaten unngås og overflatevann renner av. Avslutningen skal konstrueres slik at overflatevann fra området med membran ikke renner ned i den eldre tilgrodde delen av deponiet.

Det skal etableres avskjærende grøft for overflatevann mellom den eldre og den nyere delen av deponiet. Grøfta skal kles med bentonitt og ha egnet helning tilstrekkelig kapasitet.

Materialene som brukes i topptettingen over det impermeable tettesjiktet skal være rene, inerte, naturlige masser. Innholdet av ulike stoffer i massene skal være under normverdi gitt i Miljødirektoratets veileder "Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn" (TA-2553/2009). Det organiske topplaget skal være egnet for at vegetasjon etableres raskt.

Deponiet kan bare anses som avsluttet dersom Miljødirektoratet har gjennomført sluttinspeksjon på stedet, og har funnet at vilkårene for avslutning er oppfylt.

Bedriften skal sende søknad om opphør av etterdriftsfasen.

(Endret 8. januar 2016, 14. juni 2016 og 14. juni 2017)

9.2.4 Overvåking og kontroll i etterdriftsfasen

Bedriften plikter å sørge for vedlikehold, kontroll og overvåking av deponiet så lenge direktoratet mener det er nødvendig. Bedriften skal ha et kontroll- og overvåkningsprogram for deponiet som dokumenterer eventuell påvirkning på resipient.

Kontroll- og overvåkningsprogrammet skal dekke grunnvann/sigevann, overvann og setninger i deponiet. Bedriften har ansvar for å påse at overvåkningsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

Prøver av grunnvann/sigevann skal tas oppstrøms og nedstrøms deponiet minst hvert kvartal. Prøvetakingpunktene skal være plassert slik at de i størst mulig grad avdekker eventuell utlekking fra deponiet og slik at eventuelle endringer i utslippsforholdene fanges opp.

Prøver av overvann skal tas i elva/bekken oppstrøms og nedstrøms deponiet minst én gang hvert år. Prøvene skal tas slik at sesongvariasjoner fanges opp.

Prøver av grunnvann/sigevann og overvann skal minimum analyseres for pH, konduktivitet, PAH (US EPA 16) og metallene arsen, bly, kadmium, krom, kvikksølv, sink, nikkel og kobber, samt andre stoffer som kan ha miljømessig betydning. Nedbørsdata skal samles inn for området ved deponiet. På grunnlag av analysene skal bedriften beregne årlige utslippsmengder. Krav til utslippskontroll og rapportering er gitt i punkt 11.

Det skal foreligge rutine på kontroll av at avrenningsforholdene er tilfredsstillende og for utbedring av evt. skader på topptettingen. Det skal gjennomføres setningskontroll i 2019, 2021, 2023 og deretter minimum hvert 5. år.

Deponioverflaten skal etterses og vedlikeholdes slik at tykkelsen på tildekkingslaget opprettholdes frem til det er tilstrekkelig vegetasjon på deponiet.

Tekniske installasjoner på deponiet skal etterses og vedlikeholdes.

Det må unngås at røtter fra vegetasjon på deponiområdet medfører brudd i topptettingen på deponiet. Det skal etterses at vekster med dype rotsystem ikke vokser på deponiet.

Metoder og frekvens for kontroll av avrenningsforholdene, utbedring av evt. skader på toppettingen og ettersyn og vedlikehold av deponioverflaten og tekniske installasjoner skal inngå i kontroll- og overvåkingsprogrammet for deponiet.

(endret 14. juni 2017)

9.2.5 Finansiell sikkerhet for avslutning og etterdrift av deponiet

Fiven Norge AS skal ha etablert en finansiell sikkerhet for deponi Skorrobekken 2 for å sikre oppfyllelse av kravene til avslutning og etterdrift av deponiet i denne tillatelsen og avfallsforskriftens kapittel 9 om deponering av avfall. Sikkerheten skal stilles i form av en bankkonto som skal være pantsatt til fordel for Miljødirektoratet ("Sperret konto").

Til Sperret konto skal bedriften innbetale midler som sammen med den renteavkastning som oppnås er tilstrekkelig til å dekke alle kostnader til avslutning av deponi Skorrobekken 2 og etterdrift i minimum 30 år.

Bedriften skal i løpet av deponiets gjenværende driftstid, dvs. frem t.o.m. år 2014, innbetale et årlig beløp på minimum NOK 57 060,- ("Årlig innbetaling") til Sperret konto. All avkastning på innstående midler skal godskrives Sperret konto. Inn- og utbetalinger, saldo og renteavkastning på Sperret konto skal rapporteres og dokumenteres årlig overfor Miljødirektoratet ved at oppdatert kontoutskrift vedlegges bedriftens egenkontrollrapportering.

Størrelsen på Årlig innbetaling er basert på bedriftens beregning av at kostnader til avslutning og etterdrift vil være 300 000 i 2009-kroner, at renteavkastning på Sperret konto er 3 % og årlig prisstigning er 2 %, samt at gjenværende driftsperiode er fram til og med år 2014.

Bedriften skal minst hvert femte år, eller oftere om Miljødirektoratet krever det, vurdere om sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til etterdrift. Når vurderingen er foretatt, skal den rapporteres til Miljødirektoratet i forbindelse med bedriftens egenrapportering. Dersom driftsperioden endres, skal Miljødirektoratet orienteres umiddelbart.

Miljødirektoratet tar forbehold om å endre størrelsen på Årlig innbetaling dersom nye opplysninger eller andre forhold tilsier at dette er nødvendig. Miljødirektoratet kan også stille krav om ytterligere sikkerhet.

Alle utbetalinger fra Sperret konto skal godkjennes av Miljødirektoratet. Bedriften kan ved utgangen av hvert kalenderår kreve utbetalt et beløp fra Sperret konto som tilsvarer de dokumenterte kostnadene som bedriften har hatt til avslutning og etterdrift av deponi Skorrobekken 2 i løpet av året. Dersom kostnadene har vært høyere enn forutsatt, kan Miljødirektoratet redusere eller nekte utbetaling for å sikre en tilstrekkelig finansiell sikkerhet for resten av etterdriftsperioden. Miljødirektoratet er ikke bundet av de

antakelser om utbetalinger og utbetalingstidspunkter som er foretatt av bedriften i forbindelse med beregningen av kostnader til avslutning og etterdrift.

Ved utløpet av etterdriftsperioden på 30 år, vil forurensningsmyndigheten foreta en vurdering av forurensningssituasjonen ved deponiet. Hvis forholdene finnes å være tilfredsstillende skal eventuelle midler som ikke har blitt benyttet til avslutning eller etterdrift av deponiet tilbakeføres til bedriften”.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikovurdering

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumenteres og omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikovurderingen skal bedriften iverksette risikoreducerende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikovurderingen og de iverksatte sannsynlighetsreduserende tiltakene, om nødvendig etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁷. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Miljødirektoratet i slike tilfeller.

⁷ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

11. Utslippskontroll og rapportering til Miljødirektoratet

11.1. Utslippskontroll

Bedriften skal gjennomføre målinger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som et minimum omfatte:

- komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller forskrifter
- andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenkontrollrapportering. Veilederen er lagt ut på www.miljodirektoratet.no.

Bedriften skal ha et måleprogram som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

11.2. Måleprogram

Når bedriften utarbeider måleprogrammet, skal den:

- velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver
- vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Valgt frekvens for tredjepartskontroll og for deltakelse i ringtester skal også fremgå av måleprogrammet. Det skal gå fram av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

11.3. Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelser er forsvarlig kvalitetssikret bl.a. ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Miljødirektoratet kan videre godta at annen metode benyttes dersom særlige hensyn tilsier det.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten.
- delta i ringtester for de parameterne som er regulert gjennom grenseverdier når bedriften selv analyserer
- jevnlig verifisere egne målinger med tredjepartskontroll for de parameterne som er regulert gjennom grenseverdier

11.4. Rapportering til Miljødirektoratet

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

12. Overvåking av vannforekomsten og rapportering til Miljødirektoratet

12.1. Overvåking av luftkvalitet

Bedriften skal overvåke PAH-forbindelsen benzo(a)pyren på en målestasjon på Holta. Målingene skal gjennomføres i tråd med kvalitetssystemet for målinger av luftkvalitet, jf. Miljødirektoratets håndbok M-39/2014.

(endret xx.xx.2020)

12.2. Overvåking etter vannforskriften

Bedriften skal overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker økologisk og/eller kjemisk tilstand i vannforekomsten. Det skal gjennomføres rullerende overvåking, hvor intervallet for overvåking fastsettes etter at bedriften har gjennomført overvåking en gang.

Overvåkingen skal gjennomføres etter vannforskriftens bestemmelser. Overvåkingen skal belyse påvirkning fra pågående og tidligere utslipp fra bedriften. Påvirkning av utslipp fra aktive deponier skal også overvåkes. Overvåkingen skal belyse bedriftens bidrag til samlet tilstand i vannforekomsten.

Det skal overvåkes på følgende elementer, dersom det er relevant:

1. Overvåking av **økologisk tilstand** (ved utslipp av organisk stoff, næringsalter, suspendert stoff, forsurende stoffer, giftige metaller, for eksempel kobber) skal omfatte kartlegging av plante- og dyresamfunnet (biologiske kvalitetselementer), dvs artssammensetning og mengde på samfunnsnivå. I tillegg skal relevante kjemiske parametere og fysisk- kjemiske støtteelementer overvåkes.

Hvis det er en type påvirkning (eutrofipåvirkende, oksygenforbrukende, forsurende/alkaliserende eller nedslammende) så skal dere finne det mest følsomme kvalitetselementet (planteplankton, fastsittende planter, bunndyr eller fisk). Hvis det er flere enn en type påvirkning, må dere sannsynligvis måle på flere biologiske kvalitetselementer.

Fysisk -kjemiske støtteelementer er de stoffene som påvirker økologisk tilstand som nevnt foran. Disse skal dere måle direkte i vannfasen. Fysisk-kjemiske støtteelementer dekker også blant annet temperatur, oksygenforhold, ledningsevne etc, jamfør vannforskriftens vedlegg V.

Dersom bedriften har utslipp av miljøgifter (såkalte vannregionspesifikke stoffer) eksempelvis kobber, krom, sink, PCB, som ikke er på listen over de EU-prioriterte stoffene oppført i vannforskriften vedlegg VIII (45 prioriterte miljøgifter), skal dere i forbindelse med økologisk tilstand utføre målinger av de stoffene dere har utslipp av. Avhengig av stoff skal dere måle dette i vannfasen, biota og/eller i sediment.

2. Overvåking av **kjemisk tilstand** skal omfatte innhold/konsentrasjoner av EU prioriterte stoffer (jf. vannforskriften vedlegg VIII (45 prioriterte miljøgifter)) som bedriften har eller kan ha utslipp av og som kan ha miljømessig betydning. Stoffene dere har utslipp av skal måles i vann, biota og/eller sedimenter.

Overvåkingsprogrammet skal utarbeides i samarbeid med nødvendig fagekspertise, og overvåkingen skal også gjennomføres av uavhengig fagekspertise. Den skal følge anbefalinger gitt i overvåkingsveileder til vannforskriften (veileder 02:2009 "Overvåking av miljøtilstand i vann"). Plassering av prøvetakingspunkter og begrunnelse for plassering, hvilke stoffer som vil bli analysert samt intervall for prøvetaking skal beskrives i programmet. Hvordan og i hvilke medier (biota, sedimenter etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også begrunnes.

Data som fremskaffes ved vannovervåking, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vanmiljo.miljodirektoratet.no/>). Data rapporteres på Vannmiljø's importformat; <http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no>. Her finnes importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk.

Videre intervall for overvåking vil bli fastsatt når resultatene fra overvåkingen i 2016/2017 foreligger.

13. Undersøkelser og utredninger

13.1. Spredningsberegning av SO₂ og tiltak for å overholde grenseverdiene for luftkvalitet

Bedriften skal gjennomføre spredningsberegning av SO₂-utslippet ut fra planlagt driftssituasjonen i 2020. Forutsetningene som legges til grunn i beregningen skal beskrives. Beregningen skal sendes Miljødirektoratet innen 1. mai 2020.

Dersom beregningen viser at det er overskridelser av grenseverdiene for SO₂ i uteluft plikter bedriften å gjennomføre tiltak. Fiven skal innen 1. september 2020 dokumentere hvilke tiltak som er gjennomført og effekten av disse.

(endret xx.xx.2020)

13.2 Redegjøre for fremtidige utslipp av SO₂ og BaP og utforming av utslippspunkter

Bedriften skal beregne hvilket utslipp av benzo(a)pyren (B(a)P) og SO₂ til luft samt hvilken utforming av utslippspunkter til luft som vil gi god luftkvalitet. Beregningene skal gjøres slik at bedriftens bidrag til lokal luftkvalitet er lavere enn anbefalte luftkvalitetskriterier. Redegjørelsen skal inkludere en beskrivelse aktuelle egenskaper til avgassen og utformingen av utslippspunktene. Alle utslipp av B(a)P og SO₂ fra virksomheten skal inkluderes i beregningene.

Redegjørelsen skal sendes Miljødirektoratet innen 1. mai 2020.

(endret xx.xx.2020)

13.3 Status i arbeidet med utslippsreducerende tiltak

Bedriften skal innen 1. mai 2020 sende Miljødirektoratet en redegjørelse med status i arbeidet med renseanlegget, opplysninger om hvor mye anlegget har vært i drift og resultater fra målinger av utslipp så langt. Bedriften skal også redegjøre for hvordan driften i ovnshuset vil være i 2020 for å sikre at utslippsgrensene for PAH og BaP blir overholdt.

(endret xx.xx 2020)

14. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Miljødirektoratet på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

15. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Miljødirektoratet så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

16. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Miljødirektoratet kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁸. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Miljødirektoratet innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Miljødirektoratet i god tid før start er planlagt.

⁸ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

17. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Utkkast

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktaborbromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater:

Nonylfenol og nonylfenoletoksylater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylater	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6 tri-tert-butylfenol	

Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCS)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer	
Perfluoroktansyre	PFOA

C9-PFCA - C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Siloksaner	
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyktotetrasiloksan	D4

Uttrykkast